

Transcriptie en vertaling naar modern Nederlands

ARCHIEF ALKMAAR 1254-1815, INV. 2076, BRIEF 10

Diederik Sonoy aan de Cornelis Janszoon van de Nijenburg, dijkgraaf van Schagen, Geestmerambacht en de Niedorper Koggen

Ick Diedrich Sonoy, lieutenant ende gouvernuer van Enckhuysen, Hoorn ende tgeheele Waterlandt mit alle tgeene datter ancleeft van wegen mijns Genadige Heeren die Prince van Oraengien, Grave van Nassou, stathouder ende capitein generael der Conincklike Majesteyt over Hollandt, Zeelandt, Westvrieslandt ende Uuytrecht etc. Gebiede ende beveele van weegen sijn Furstliche Genade Cornelis Jansz. vander Nieuborch, dijckgrave over Geestmerambacht, Schaeghe ende Nyriper Cogge, dat hij alle ende eenen igelick bisonder, als schouten, burgermeesteren, waerschappen ende medemakers van steeden ende dorperen van stonden an, ansiens deses sonder eenich vertreck eenen igelijck in den stijnen belaste te vergaederen den derden man omtrent Alckmaer, mit sijn behoerlijcke [ge]weer, ofte die geen geweer en hebben, hunluyden geweer te doen geven van die geene die thuys blijven werden, omme dieselfde mit bij onsen crijsvolck te voegen, ende te wederstaen onsen erff vijandt, die (soe wij verstaen) althans omtrent Harlem sijn leger geslagen heeft. Voorts dat sij zo voele wagens mit paerden zullen mit haer brengen, als den voirnoemde dijckgrave haer belasten zal, omme allerhande victualie ende anders daerop het leger nae te voeren. Belaste ende bevele daer beneven allen ende eenen igelijken besonder, den voirnoemde dijckgrave in alles voirseid gehoorsam te wesen ende audientie te geven gelijk off ick persoonlicx selfst daer waer. Ende bij gebreke van dien, gelave ick die contraventuers, ende onwillige also te straffen dat het haere vrouwen ende kinderen over vijftich jaeren beschreien zullen. Oirconde deses heb ick mijn gewonlijke handt ende angeboren pitzeer hieronder gestelt. Tot Hoorn den xiiii decembris, anno XVC LXXII.

Diedrich Sonoy

Ik, Diederik Sonoy, luitenant en gouverneur van Enkhuizen, Hoorn en heel Waterland met alles wat daaromheen ligt, beveel het volgende uit naam van mijn Genadige Heer, de Prins van Oranje, Graaf van Nassau, stadhouder en kapitein-generaal van de Koninklijke Majesteit van Holland, Zeeland, West-Friesland, Utrecht, enzovoorts:

Cornelis Janszoon van de Nijenburg, de dijkgraaf* van het Geestmerambacht, Schagen en de Niedorper Kogge moet ervoor zorgen (samen met de schouten, burgemeesters, waterschappen en bestuurders van die dorpen en plaatsen) dat overal zonder treuzelen de derde man verzameld moet worden. Een derde van de mannen moet zich in of bij Almeer verzamelen met een goed geweer – degenen die geen geweer hebben moeten een geweer krijgen van iemand die thuisblijft.

Die mannen moeten zich bij ons krijgsvolk** voegen, om onze ervvijand*** die zijn leger rond Haarlem heeft gelegerd, te weerstaan. Ook moeten die mannen zoveel paarden en wagens meenemen als de dijkgraaf hen beveelt, zodat ook alle nodige levensmiddelen en andere spullen naar het leger vervoerd kunnen worden.

Ik belast en beveel daarom iedereen, en vooral de eerdergenoemde dijkgraaf, om alle bevelen die in deze brief staan te gehoorzamen – alsof ik de bevelen persoonlijk heb gegeven. En als mensen in gebrek blijven, dan zal ik degene die niet luisteren en de onwilligen op zo'n manier straffen, dat hun vrouwen en kinderen er over vijftig jaar nog om zullen huilen.

Dit heb ik met mijn eigen hand opgeschreven in Hoorn, op 14 december 1572.

Diederik Sonoy.

* De dijkgraaf was degene die in een bepaald gebied de leiding had over een waterschap: hij was verantwoordelijk voor bijvoorbeeld het onderhouden van de dijken. Dijkgraven waren ook vaak degene die het lokale bestuur in dorpen en op het platteland regelden.

** Leger.

*** Met de 'ervvijand' worden de Spanjaarden bedoeld.

Diederik Sonoy was de leider van de Geuzen in een groot deel van Noord-Holland. Hij leidde hier in naam van Willem van Oranje de opstand.